

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny

KPS.411.004.02.2019

Pani
Ewelina Wojtkowska
Kierownik Powiatowego Ośrodka
Interwencji Kryzysowej
ul. Poniańskiego 29
05-220 Zielonka

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

R/19/004 – Wykonanie zadań w zakresie interwencji kryzysowej przez powiaty

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej (dalej: POIK lub Ośrodek), ul. Poniatowskiego 29, 05-220 Zielonka.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Ewelina Wojtkowska, Kierownik Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej, od dnia 3 lutego 2015 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dostępność pomocy w ramach interwencji kryzysowej w świetle potrzeb gmin. 2. Adekwatność pomocy udzielanej przez ośrodki interwencji kryzysowej osobom i rodzinom będącym w stanie kryzysu. 3. Ewaluacja jakości udzielanego wsparcia.
Okres objęty kontrolą	Lata 2017-2019 (I półrocze). Dla realizacji celu kontroli wykorzystane zostały także informacje i dokumenty sporządzone przed i po tym okresie.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny.
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Marcin Grabowski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KPS/45/2019 z 5 listopada 2019 r. 2. Ewa Przywara, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KPS/46/2019 z 5 listopada 2019 r.

(akta kontroli str. 1-5)

---

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489 ze zm., (dalej: ustawa o NIK).

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W ocenie NIK Ośrodek prawidłowo wykonywał zadania w zakresie udzielania pomocy osobom pozostającym w kryzysie.

Ośrodek w okresie objętym kontrolą świadczył pomoc osobom w kryzysie zarówno w formie schronienia w hostelu, jak też udzielanego poradnictwa specjalistycznego, w tym psychologicznego, prawnego, pedagogicznego. W 2019 r. oferta POIK została poszerzona o porady psychologa dziecięcego.

Ośrodek nie diagnozował sytuacji osób w kryzysie, zamieszkujących lub przebywających na terenie Powiatu Wołomińskiego i nie analizował lokalnych potrzeb w zakresie zapewnienia wsparcia takim osobom.

W aktach zbadanych 31 spraw znajdowały się dokumenty istotne z punktu widzenia interesów osób będących w stanie kryzysu. Sytuacja osób, którym zaoferowano schronienie w hostelu była rzetelnie rozpoznawana podczas wypełniania karty przyjęcia do hostelu, a po zakończonym pobycie w formularzu opuszczenia hostelu. Dokumentacja z pobytu w hostelu zgodna była z wzorami dokumentów wewnętrznych obowiązujących w POIK.

NIK zwraca uwagę na potrzebę dokumentowania roboczych spotkań specjalistów POIK mających na celu wymianę doświadczeń. Ważne jest również kontynuowanie konsultacji superwizyjnych dla pracowników POIK stosownie do możliwości finansowych Ośrodka.

NIK stwierdziła, że jedna z osób współprowadzących w POIK oddziaływania korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, nie spełniała wszystkich wymogów dotyczących kwalifikacji potrzebnych do prowadzenia takich oddziaływań, tj. ukończenia właściwych studiów kierunkowych oraz posiadania zaświadczenia o ukończeniu odpowiednich szkoleń w wymaganym wymiarze, co stanowiło nieprawidłowość.

Pozostali specjaliści zatrudnieni w POIK, zarówno na podstawie umowy o pracę jak i umowy zlecenia, posiadali odpowiednie wykształcenie kierunkowe i systematycznie uczestniczyli w szkoleniach podnoszących kompetencje zawodowe.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Dostępność pomocy w ramach interwencji kryzysowej w świetle potrzeb gmin

Opis stanu faktycznego

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej utworzony został na mocy Uchwały Nr XXI-155/08 Rady Powiatu Wołomińskiego z dnia 19 czerwca 2008 r. w sprawie utworzenia Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Zielonce i nadania mu statutu.

(akta kontroli str. 5, 17-22)

1.1. Rozpoznanie problemów społecznych występujących na terenie działalności Ośrodka – zapotrzebowanie na pomoc w formie interwencji kryzysowej

Starostwo Powiatowe w Wołominie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie ani też tutejszy Ośrodek nie opracowywały ani nie uczestniczyły

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

w opracowywaniu diagnozy sytuacji kryzysowych na terenie powiatu wołomińskiego, w związku z działalnością POIK w Zielonce.

(akta kontroli str. 416-422)

Starostwo Powiatowe w Wołominie w związku z opracowaniem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Wołomińskiego do roku 2025⁴ przeprowadziło diagnozę dotyczącą problemów społecznych występujących na terenie Powiatu. Diagnoza została opracowana na podstawie analiz danych jednostek pomocy społecznej z terenu Powiatu Wołomińskiego, danych statystycznych, badań własnych i badań ankietowych. Cele i działania określone w Strategii mogą być podejmowane i realizowane m. in. przez tutejszy Ośrodek.

POIK został wskazany jako koordynator realizacji działań w dwóch celach strategicznych:

- dla celu strategicznego *Organizacja specjalistycznego poradnictwa, blisko miejsca zamieszkania, dla rodzin w trudnej sytuacji działania Organizacja grup terapeutycznych, grup wsparcia dla rodzin;*

- dla celu strategicznego *Utworzenie bazy informacyjnej dotyczącej zjawiska przemocy w rodzinie działań: Opracowanie koncepcji z określeniem zawartości i rozkładu danych, częstotliwości uzupełniania, wskazania podmiotów raportujących; Prowadzenie, aktualizacja, analiza, wskazywanie kierunków i sposobów działania w zakresie przeciwdziałania zjawisku rodzinnej przemocy; Podnoszenie kompetencji oraz jakości usług służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy: służby zdrowia, sędziów i kuratorów sądów rodzinnych, prokuratorów, nauczycieli, pedagogów szkolnych, pracowników socjalnych, policjantów.*

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, jako koordynator realizacji tego dokumentu, przedkłada Radzie Powiatu Wołomińskiego coroczne sprawozdanie z realizacji Strategii. W sprawozdaniach ujmowane są również działania, które podejmuje POIK. Wykazane w sprawozdaniu dane związane z działalnością POIK dotyczą zjawiska przemocy w rodzinie (liczba zakładanych Niebieskich Kart, wskazanie podmiotu wszczynającego procedurę Niebieskiej Karty, liczba osób doświadczających przemocy, liczba osób korzystających z programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy).

Przy realizacji działań na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu, a w szczególności związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie POIK ściśle współpracuje z gminami, ośrodkami pomocy społecznej, komisariatami Policji i szkołami oraz gminnymi zespołami interdyscyplinarnymi do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie z terenu Powiatu. Na spotkaniach z kierownikami ośrodków pomocy społecznej oraz przewodniczącymi zespołów interdyscyplinarnych określone są potrzeby w tym zakresie⁵. W odpowiedzi na zgłaszane podczas tych spotkań problemy w Ośrodku zatrudniono psychologa dziecięcego, organizowane są też szkolenia i superwizje dla specjalistów, także z innych instytucji. Zgodnie ze zgłaszanymi przez klientów POIK potrzebami prowadzone są m.in. warsztaty umiejętności wychowawczych i inne zajęcia tematyczne.

(akta kontroli str. 416-422)

Fakt współpracy ze strony POIK w Zielonce został potwierdzony przez informacje z 12 Ośrodków Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Wołomińskiego⁶. Pracownicy socjalni w ramach świadczonej pracy socjalnej informowali mieszkańców gminy o możliwości skorzystania ze wsparcia oferowanego przez placówki pomocowe zlokalizowane na terenie Powiatu Wołomińskiego, w tym także przez Powiatowy

⁴ Strategia przyjęta uchwałą Nr XXVI-264/2016 Rady Powiatu Wołomińskiego z dnia 17 listopada 2016 r.

⁵ Spotkania z przewodniczącymi zespołów interdyscyplinarnych z terenu Powiatu odbywały się corocznie.

⁶ Informacje uzyskane w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Dodatkowo plakaty i informacje dostarczane przez POIK przekazywane były także do placówek oświatowych oraz do zakładów opieki zdrowotnej działających na terenie danej gminy, w celu umieszczenia ich w widocznym miejscu, tak aby oferta docierała do jak największej liczby mieszkańców. Kierowanie do hostelu działającego w ramach POIK odbywało się w sposób nieformalny w drodze telefonicznych ustaleń dokonywanych pomiędzy kierownictwem OPS-u a Kierownik POIK. OPS-y nie gromadziły danych statystycznych dotyczących liczby mieszkańców gminy korzystających lub kierowanych do objęcia wsparciem oferowanym przez Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zielonce. Do OPS-ów nie dotarły sygnały o przypadkach nieuzasadnionej odmowy pomocy osobom jej potrzebującym ze strony POIK.

(akta kontroli str. 433-450)

W latach 2016 i 2017 na mocy umowy o współpracę zawartej pomiędzy Kierownikiem GOPS w Dąbrówce a Kierownikiem POIK w Zielonce na terenie gminy Dąbrówka zorganizowano nieodpłatne dyżury pedagoga (dyżury prowadzono do maja 2017 r.). Spotkania odbywały się raz na dwa tygodnie. Z tej formy wsparcia regularnie korzystało w 2016 r. – 8 rodzin, w 2017 r. 6 rodzin.

W 2018 r. Kierownik Ośrodka zawarł porozumienia o współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie z Wójtem Gminy Dąbrówka (3.12.2018 r.) oraz z Burmistrzem Miasta Ząbki (12.03.2018 r.). Porozumienia dotyczyło m.in. zapewnienia udziału przedstawiciela POIK w posiedzeniach Zespołu.

(akta kontroli str. 433-435, 165-175)

1.2. Działalność Ośrodka

W Statucie POIK⁷ zapisano, że POIK jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej Powiatu Wołomińskiego prowadzoną w formie jednostki budżetowej. Nadzór nad Ośrodkiem sprawuje Starosta Wołomiński za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie. Obszarem działania POIK jest teren Powiatu Wołomińskiego. Celem jego działania jest przywrócenie osobom pozostającym w kryzysie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie. Ośrodek realizuje i koordynuje zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na poziomie powiatu. POIK wykonuje inne zadania powiatu z zakresu pomocy społecznej określone w szczególności w ustawie o pomocy społecznej oraz w innych ustawach i aktach wykonawczych do tych ustaw. POIK prowadzi interwencję kryzysową, rozumianą jako zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin z Powiatu Wołomińskiego będących w stanie kryzysu, a w szczególności osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

W ramach takiej interwencji udzielana jest natychmiastowa, specjalistyczna pomoc psychologiczna, a w zależności od potrzeb także poradnictwo socjalne, prawne lub pedagogiczne oraz w uzasadnionych sytuacjach także schronienie w hostelu, działającym w ramach POIK, na okres nie dłuższy niż trzy miesiące. Zasady korzystania z miejsc hostelowych określone zostały w regulaminie hostelu.

(akta kontroli str. 17-28)

W Regulaminie Organizacyjnym Ośrodka⁸, zapisano, że POIK bezpłatnie obejmuje swoim działaniem mieszkańców z terenu Powiatu Wołomińskiego, w szczególności osoby dorosłe i dzieci dotknięte przemocą w rodzinie. Osoby potrzebujące pomocy

⁷ Stanowiącym załącznik do Uchwały Nr XXI-155/08 Rady Powiatu Wołomińskiego z dnia 19 czerwca 2008 r.

⁸ Stanowiącym załącznik do Uchwały Nr V-133/2015 Zarządu Powiatu Wołomińskiego z dnia 2 czerwca 2015 r.

mogą kontaktować się za pomocą całodobowego telefonu interwencyjnego POIK⁹ jak również telefonicznie zapisywać na wizyty do specjalistów Ośrodka¹⁰.

W zakresie realizowanych zadań POIK współpracuje z instytucjami i zakładami pracy, organizacjami społecznymi, kościołami i związkami wyznaniowymi.

Ośrodek pracuje od poniedziałku do piątku w godzinach od 8⁰⁰ do 20⁰⁰, z wyjątkiem dni ustawowo wolnych od pracy. Miejsca w hostelu są dostępne przez całą dobę we wszystkie dni tygodnia, zgodnie z potrzebami osób korzystających z pomocy. POIK zapewnia miejsca w hostelu dla czterech osób potrzebujących schronienia na okres nie dłuższy niż trzy miesiące. O długości pobytu w Ośrodku decyduje Kierownik POIK, w szczególnie uzasadnionych przypadkach Kierownik może przedłużyć czas pobytu w hostelu lub też go skrócić.

Z pobytu w hostelu korzystają ofiary przemocy w rodzinie i osoby, których bezpieczeństwo jest zagrożone. W przypadku, gdy w hostelu są wolne miejsca, dopuszczalne jest przyjęcie mieszkańców Powiatu Wołomińskiego ze względów socjalnych w ramach interwencji kryzysowej.

Pobyt w hostelu dla mieszkańców Powiatu Wołomińskiego – ofiar przemocy w rodzinie jest bezpłatny. W ramach pobytu Ośrodek zapewnia osobom potrzebującym schronienie, natomiast wyżywienie i środki higieniczne każda osoba przebywająca zapewnia sobie we własnym zakresie.

(akta kontroli str. 29-37)

Pomoc specjalistyczna, rozumiana jako konsultacja z psychologiem, pedagogiem, prawnikiem możliwa jest po wcześniejszym umówieniu terminu. Istnieje możliwość umówienia wizyty do specjalisty za pomocą poczty elektronicznej. Adres mailowy¹¹ znajduje się na stronie internetowej Ośrodka. Kwestia kontaktu mailowego nie została uregulowana formalnie w dokumentacji wewnętrznej POIK.

(akta kontroli str. 457-470)

Ośrodek nie dysponuje możliwościami przewozu osób (w tym dzieci oraz osób niepełnosprawnych). Kwestia przewozu osób nie została formalnie uregulowana w dokumentacji wewnętrznej POIK.

(akta kontroli str. 457-470)

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym POIK dysponuje miejscami w hostelu dla czterech osób, maksymalnie może być przyjętych jednocześnie sześć osób, w tym dwoje dzieci.

(akta kontroli str. 457-470)

Kwestia przyjmowania osób spoza Powiatu Wołomińskiego nie została uregulowana formalnie w dokumentacji wewnętrznej POIK. W praktyce w badanym okresie miały miejsce dwa przypadki przyjęcia do hostelu osób nie będących mieszkańcami Powiatu, za każdym razem na okres trzech dni. Dotyczyło to pobytu osoby nie posiadającej obywatelstwa polskiego (obywatelka Gruzji) oraz osoby zamieszkałej na stałe w Krakowie. W obu przypadkach przyczyna pobytu w hostelu wynikała z potrzeb prowadzonego dochodzenia policyjnego i nie wiązała się z zagrożeniem przemocą wobec osób przebywających.

Ponadto jedna cudzoziemka przyjęta została do hostelu, w związku z incydem zaistniałym w hotelu na terenie Powiatu Wołomińskiego, w którym zamieszkiwała podczas pobytu w Polsce.

(akta kontroli str. 457-470, 721-727, 747-752)

---

⁹ Tel. 504-221-017.

¹⁰ Tel. (0-22) – 771-83-84.

¹¹ psychologpoikzielonka@gmail.com

W badanym okresie miał miejsce przypadek jednorazowej odmowy udzielenia schronienia w hostelu. Dotyczyło to mieszkanki Marek, a powodem odmowy był brak miejsc w hostelu. Powyższe zdarzenie potwierdziła Dyrektor OPS w Markach w informacji udzielonej w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK.

(akta kontroli str. 440, 457-470)

W Regulaminie Organizacyjnym POIK wskazano, że Ośrodek zapewnia miejsca w hostelu na okres nie dłuższy niż trzy miesiące. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Kierownik POIK może przedłużyć czas pobytu w hostelu lub też go skrócić. Mieszkaniec hostelu zwraca się na piśmie z prośbą o przedłużenie pobytu.

W praktyce w badanym okresie nie było przypadku przyjęcia do hostelu osób na okres dłuższy niż trzy miesiące (maksymalna długość pobytu wyniosła 82 dni).

(akta kontroli str. 29-37, 457-470)

W Regulaminie Organizacyjnym POIK wskazano, że w ramach pobytu Ośrodek zapewnia osobom potrzebującym schronienie, natomiast wyżywienie i środki higieniczne każda osoba przebywająca zapewnia sobie we własnym zakresie. POIK nie dysponuje zasobami produktów w postaci odzieży, środków higienicznych (mydło, szampon). Klienci otrzymują pościel, środki do sprzątania, papier toaletowy.

(akta kontroli str. 29-37, 457-470)

W POIK wprowadzono Regulamin Wewnętrzny Hostelu Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Zielonce¹², z którego wynika m. in. że: prawo do pobytu mają mieszkańcy Powiatu Wołomińskiego, jeśli posiadają stałe lub czasowe miejsce zameldowania na terenie Powiatu Wołomińskiego lub też ostatni stały meldunek, bądź są w stanie udokumentować swoje zamieszkanie na terenie Powiatu (podatki, praca itp.); osoby potrzebujące są przyjmowane do hostelu całodobowo; mieszkańcy hostelu zapewniają sobie we własnym zakresie wyżywienie oraz środki higieny osobistej; mieszkaniec hostelu ma obowiązek podejmowania aktywnych starań w celu poprawy własnej sytuacji, w związku z którą zgłosił się do hostelu, tak aby zapewnić sobie miejsce dalszego bezpiecznego pobytu po opuszczeniu placówki; Ośrodek nie ponosi odpowiedzialności za rzeczy osobiste mieszkańców, dokumenty, rzeczy wartościowe; hostel należy opuścić zgodnie z wyznaczonym przez Kierownika terminem i godziną.

(akta kontroli str. 38-40)

Ponadto w Ośrodku zostały uregulowane kwestie: procedury przy założeniu „Niebieskiej Karty” przez pracowników POIK¹³, procedury funkcjonowania telefonu interwencyjnego dla osób w sytuacjach kryzysowych, w tym doświadczających przemocy w rodzinie¹⁴, procedury w przypadku braku informacji o nieobecności klienta ambulatoryjnego na dwóch kolejnych umówionych spotkaniach ze specjalistą POIK¹⁵, procedury w przypadku nagłej choroby mieszkanki hostelu POIK¹⁶, procedury przyjmowania klientów do hostelu POIK¹⁷, procedury w przypadku, gdy mieszkaniec nie chce dobrowolnie opuścić hostelu POIK w wyznaczonym terminie¹⁸.

Procedury te były współtworzone przez zespół specjalistów zatrudnionych w POIK.

Każda osoba zgłaszająca się po pomoc do Ośrodka wypełnia kartę klienta oraz oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych. Osoby przyjmowane do hostelu wypełniają kartę przyjęcia (karta zawiera: dane osoby,

¹² Stanowiący załącznik do Zarządzenia wewnętrznego nr 5/2016 z dnia 23 marca 2016 r.

¹³ Zarządzenie nr 1/2015 kierownika POIK z dnia 4 lutego 2015 r.

¹⁴ Zarządzenie nr 2/2015 kierownika POIK z dnia 4 lutego 2015 r.

¹⁵ Zarządzenie nr 3/2015 kierownika POIK z dnia 9 lutego 2015 r.

¹⁶ Zarządzenie nr 4/2015 kierownika POIK z dnia 2 marca 2015 r.

¹⁷ Zarządzenie nr 5/2016 kierownika POIK z dnia 16 grudnia 2016 r.

¹⁸ Zarządzenie nr 2/2017 kierownika POIK z dnia 10 lutego 2017 r.

informacje o ścieżce zawodowej, informacje o stanie zdrowia, informacje o dzieciach, informacje dotyczące męża/konkubenta, informacje dodatkowe, powód umieszczenia w hostelu, potrzeby zgłaszane przez osobę, oświadczenie klientki, że podane informacje są zgodne z prawdą, podjęte działania przez pracowników POIK w Zielonce), oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych, oświadczenie o zapoznaniu się z regulaminem hostelu oraz oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się badaniu alkomatem. Osoby opuszczające hostel składają pisemne oświadczenie o jego opuszczeniu i miejscu, w którym osoba będzie przebywać po zakończeniu pobytu. Ponadto pracownik Ośrodka wypełnia formularz opuszczenia hostelu przez osobę mieszkającą (formularz zawiera: imię i nazwisko mieszkańca, datę opuszczenia hostelu, okres pobytu w hostelu, pomoc otrzymaną w POIK, opis zachowania się podopiecznego podczas pobytu w POIK, datę, stanowisko i podpis pracownika).

(akta kontroli str. 41-77, 457-470)

Ośrodek jest czynny w dni robocze w godzinach 8-20. W dni wolne i świąteczne, jeżeli nikt nie przebywa w hostelu, Ośrodek jest nieczynny. Jeżeli zajdzie konieczność przyjęcia do hostelu osoby w dzień wolny od pracy, to zostaje o tym poinformowany pracownik dyżurny zatrudniony na umowę zlecenie, który w przeciągu około godziny powinien stawić się w siedzibie POIK.

(akta kontroli str. 457-470)

W poszczególnych latach badanego okresu w hostelu POIK przebywało odpowiednio: w 2017 r. - 19 osób (sześć kobiet i 13 dzieci), w 2018 r. - dziewięć osób (sześć kobiet i troje dzieci), I półrocze 2019 r. - 12 osób (cztery kobiety i ośmiu dzieci).

W badanym okresie miała miejsce jedna sytuacja, kiedy w hostelu przebywało jednocześnie pięć osób (matka z czwórką dzieci). Były to małe dzieci, które spały wspólnie na jednym łóżku.

(akta kontroli str. 457-470)

Dokumenty specjalistów (psycholog, psychoterapeuta, pedagog, pracownik socjalny) jak również ich akta osobowe przechowywane były w zamykanych na klucz szafach. Kwestia przechowywania dokumentacji nie została uregulowana formalnie w dokumentacji wewnętrznej Ośrodka.

(akta kontroli str. 457-470)

1.3. Kierownictwo i kadra zatrudniona w Ośrodku

Kierownik Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej została zatrudniona przez Zarząd Powiatu Wołomińskiego, po zasięgnięciu opinii Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie, zgodnie z art. 112 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej¹⁹, z dniem 3 lutego 2015 r. na czas nieokreślony²⁰.

(akta kontroli str. 5-8, 13-16)

W ośrodku interwencji kryzysowej, poza kierownikiem, na podstawie umowy o pracę zatrudnieni byli: specjaliści (psycholog, psychoterapeuta, pedagog, psycholog dziecięcy – od marca 2019, pracownik socjalny – do stycznia 2019) oraz główna księgową. Dodatkowo w ośrodku pracują osoby zatrudnione na podstawie umowy zlecenia: pracownicy socjalni, pracownicy pełniący dyżury (w tym nocne) oraz prawnik. Ponadto Ośrodek ma podpisaną umowę z osobą prowadzącą własną działalność gospodarczą, która jest współprowadzącym warsztaty w ramach programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie.

¹⁹ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507).

²⁰ Uchwała Nr V-18/2015 Zarządu Powiatu Wołomińskiego z dnia 3 lutego 2015 r.

(akta kontroli str. 216-224, 242-244, 457-470)

W okresie objętym kontrolą Ośrodek dysponował 4,25 etatu na zatrudnianie pracowników. Zgodnie ze Sprawozdaniem z wykonania zadań rzeczowych i finansowych POIK w Zielonce zarówno za rok 2017 jak i 2018 w Ośrodku zatrudniano 6 osób na 4,25 etatu. W 2019 r. etatyzacja przyznana została na takim samym poziomie, jednak na koniec pierwszej połowy zatrudnienie wyniosło tylko 3,75 etatu. W latach 2017-2019 (I połowa) w Ośrodku były zatrudnione w wymiarze całego etatu kierownik Ośrodka oraz psycholog, a główna księgową na ½ etatu. Ośrodek dysponował jednym etatem na zatrudnienie psychoterapeuty. W okresie objętym kontrolą pracownika zatrudnionego na tym stanowisku na podstawie umowy o pracę, ze względu na urlop macierzyński, udało się zastąpić innym psychoterapeutą na podstawie umowy o pracę na zastępstwo, jednak w innym wymiarze etatu, tj. w od czerwca do grudnia 2017 na ½ etatu, przez cały 2018 r. na 3/5 etatu. W 2019 r. ze względu na odejście psychoterapeuty zatrudnionej na cały etat, zastępująca do tej pory psychoterapeuta została zatrudniona od stycznia na podstawie umowy o pracę na ¾ etatu.

Do lutego 2019 r. w POIK pedagog zatrudniony był w wymiarze ½ etatu, zaś od marca 2019 r. w wymiarze ¼ etatu. Kierownik, ze względu na potrzeby POIK w to miejsce zatrudniła psychologa dziecięcego. W 2019 r. grono specjalistów powiększyło się o psychologa dziecięcego, pracującego w wymiarze ¼ etatu.

W okresie objętym kontrolą (do stycznia 2019 r.) w Ośrodku był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w wymiarze ¼ etatu pracownik socjalny. Po tym okresie zatrudniono osobę na podstawie umowy zlecenia, natomiast tę część etatu przeznaczono na zatrudnienie drugiego psychologa, co udało się zrealizować od listopada 2019 r. Poziom zatrudnienia specjalistów, liczony w etatach, był uzależniony od potrzeb POIK. Ośrodek zatrudniał na podstawie umowy zlecenia prawnika, który przyjmował klientów przez cztery godziny w miesiącu. Kierownik POIK planuje zatrudnienie psychiatry.

(akta kontroli str. 149, 157, 216-224)

W wyniku badania akt osobowych specjalistów zatrudnionych w kontrolowanym okresie stwierdzono, że we wszystkich przypadkach opracowano dla nich zakresy czynności. Na ogół z pracownikami zawierano kolejno umowy, dwie pierwsze na czas określony i trzecią na czas nieokreślony. W wyjaśnieniach dla NIK Kierownik POIK podała, że *„przyjęto praktykę zawierania umów o pracę w następujący sposób: pierwsza umowa na 3 miesiące, druga na 6 miesięcy kolejna na czas nieokreślony. Ma to na celu zweryfikowanie umiejętności i predyspozycji pracowników”*. Dominującym typem umowy była umowa o pracę na niepełny etat.

(akta kontroli str. 216-224, 248-252, 457-470)

W latach objętych kontrolą w Ośrodku nie nastąpiła znaczna fluktuacja kadr. Jedną z pracownic zatrudnioną na stanowisku pracownika socjalnego odeszła na emeryturę w styczniu 2019 r., (na jej miejsce została zatrudniona osoba na umowę zlecenie). Natomiast w kolejnym przypadku, pracownica przebywająca na urlopie wychowawczym, również w styczniu 2019 r., zrezygnowała z pracy w POIK. W wyjaśnieniach dla kontroli NIK podano, że *„POIK nie zwracał się w formie pisemnej o zatrudnienie dodatkowych pracowników do władz Powiatu”*. Ośrodek nie korzystał z pomocy wolontariuszy. W Ośrodku nie został zatrudniony interwent. W wyjaśnieniach podano, że *„ze względu na bardzo ograniczone możliwości lokalowe (brak dodatkowego gabinetu), w POIK nie jest zatrudniony interwent. Pierwszą rozmowę z klientem przyjmowanym do hostelu przeprowadza pracownik dyżurujący.”*

(akta kontroli str. 216-224, 457-470)

Kierownik Ośrodka spełniała wymogi wynikające z art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej dotyczące doświadczenia zawodowego i wykształcenia osób kierujących jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, tj.: posiadała co najmniej 3-letni staż pracy w pomocy społecznej (była zatrudniona w POIK od 2009 r.)²¹ oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej²².

(akta kontroli str. 6-8, 13-16)

Specjaliści zatrudnieni w POIK posiadali odpowiednie wykształcenie kierunkowe, tj. m.in. studia magisterskie na kierunku: psychologii, profilaktyki społecznej i resocjalizacji, pedagogiki, natomiast pracownicy socjalni (zgodnie z wymogami art. 116 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej) licencjat na kierunku pedagogika oraz studia magisterskie na kierunku nauki o rodzinie.

(akta kontroli str. 216-224, 253-256, 262-263)

Od listopada 2017 r. w Ośrodku prowadzone były raz na tydzień zajęcia programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie wg. modelu Duluth²³. Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne współprowadziły w POIK dwie osoby: Kierownik Ośrodka oraz osoba świadcząca usługi dla POIK w ramach prowadzonej działalności gospodarczej.

Specjaliści prowadzący oddziaływania korekcyjno-edukacyjne powinni posiadać kwalifikacje określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r.²⁴. W § 9 ww. rozporządzenia wymieniono następujące kwalifikacje tych osób: 1) ukończone studia II stopnia na jednym z kierunków: psychologia, pedagogika, politologia, politologia i nauki społeczne w zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej, resocjalizacji lub pracy socjalnej, albo na innym kierunku uzupełnionym studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki, resocjalizacji; 2) posiadanie zaświadczenia o ukończeniu szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w wymiarze co najmniej 100 godzin, w tym w wymiarze 50 godzin w zakresie pracy z osobami stosującymi przemoc w rodzinie; 3) udokumentowany co najmniej 3-letni staż pracy w instytucjach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

(akta kontroli str. 242-244, 457-470)

W czasie kontroli ustalono, że jedna z osób współprowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne, będąca zarazem Kierownikiem Ośrodka, spełniała wymogi dotyczące kwalifikacji i doświadczenia zawodowego.

(akta kontroli str. 9-16)

W przypadku drugiego współprowadzącego, dwa z trzech wymogów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej, nie zostały spełnione.

Jak ustalono, osoba ta nie spełniała pierwszego z ww. wymogów dotyczącego właściwego wykształcenia kierunkowego. Ww. legitymował się dyplomem ukończenia studiów magisterskich na kierunku bezpieczeństwo narodowe o specjalności bezpieczeństwo państwa. Z kolei studia podyplomowe zostały ukończone przez tę osobę na kierunku zarządzanie w administracji publicznej.

²¹ Umowa o pracę z dnia 16 lutego 2009 r.

²² Dyplom uzyskania specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej (uchwała Komisji Egzaminacyjnej Instytutu Rozwoju Służb Społecznych z dnia 09.12.2014 r.) przeprowadzone przez Instytut Rozwoju Służb Społecznych na zlecenie Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej dla pracowników i wolontariuszy Instytucji Pomocy i Integracji Społecznej z terenu województwa mazowieckiego

²³ Model Duluth lub projekt interwencji w sprawie przemocy domowej to program opracowany w celu ograniczenia przemocy domowej wobec kobiet. Nazwa pochodzi od miasta Duluth w stanie Minnesota, w którym powstał. Program został w dużej mierze założony przez Amerykankę Ellen Pence. (źródło: Wikipedia).

²⁴ Rozporządzenie w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne (Dz. U. Nr 50, poz. 259).

Wyjaśniając przyczynę zatrudnienia osoby prowadzącej oddziaływania korekcyjno-edukacyjne, w sytuacji gdy nie spełniała ona wymogu dotyczącego ukończenia odpowiednich studiów kierunkowych, kierownik POIK podała, że „współprowadzący zajęcia od ponad 13 lat pracuje z osobami doświadczającymi przemocy oraz z osobami stosującymi przemoc, prowadzi również szkolenia w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Jest certyfikowanym specjalistą z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (certyfikat PARPA), emerytowanym funkcjonariuszem policji, byłym powiatowym koordynatorem procedury Niebieskiej Karty. Tak duża wiedza i doświadczenie sprawiło, że został współprowadzącym w/w zajęcia. Na marginesie należy zaś podkreślić, że POIK jest jedyną instytucją na terenie powiatu wołomińskiego prowadzącą zajęcia korekcyjno – edukacyjne dla sprawców przemocy w rodzinie.”

(akta kontroli str. 225-234, 241, 471-475)

Jak ustalono, osoba ta nie spełniała także drugiego z wymogów, dotyczącego posiadania zaświadczenia o ukończeniu stosownych szkoleń.

Wyjaśniając przyczynę zatrudnienia osoby nie spełniającej wymogu dotyczącego posiadania zaświadczeń o ukończeniu odpowiednich szkoleń, o których mowa w § 9 pkt 2 rozporządzenia, kierownik POIK podała, że „w dokumentach POIK znajduje się certyfikat specjalisty z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie wydany przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Radę ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Warunki jakie należy spełnić, aby ubiegać się o certyfikat opisane są w Programie potwierdzania kwalifikacji osób pracujących w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinach w szczególności z problemem alkoholowym /.../ Warunki szkoleniowe do uzyskania w/w certyfikatu, to m.in. ukończenie interdyscyplinarnych szkoleń (minimum 200 godzin w tym jedno co najmniej 24 godzinne), przygotowujących do pracy z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie, o zakresie tematycznym obejmującym m. in.:

- interwencję i pomoc w kryzysie;
- pomoc psychospołeczną, socjalną, prawną, medyczną osobie dorosłej doznającej przemocy;
- pracę interwencyjno-korekcyjną z osobami stosującymi przemoc;
- pomoc socjoterapeutyczną, psychologiczną, medyczną dziecku krzywdzonemu;
- pracę interdyscyplinarną w opracowaniu strategii pomocy i pomaganiu rodzinom, w których dochodzi do przemocy.

Tym samym należy stwierdzić, iż uzyskując certyfikat specjalisty z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie wydany przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Radę ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie pan /.../ ukończył szkolenia w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w wymiarze o połowę większym, niż wskazany w paragrafie 9 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. /.../ Powyższe w mojej ocenie świadczy o wystarczających kompetencjach pana /.../ do prowadzenia zajęć korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie.”

NIK nie podziela złożonych wyjaśnień, z uwagi na fakt, że kryteria uzyskania ww. certyfikatu nie precyzują liczby godzin szkoleń w zakresie pracy interwencyjno-korekcyjnej z osobami stosującymi przemoc. Tym samym posiadanie takiego certyfikatu, zdaniem NIK, nie potwierdza spełnienia warunku posiadania zaświadczenia o ukończeniu szkoleń w zakresie pracy z osobami stosującymi przemoc w rodzinie w wymiarze 50 godzin, co wynika z cytowanego wyżej rozporządzenia.

(akta kontroli str. 235-240, 471-482)

W latach 2017-2019 (I połowa) Ośrodek wydatkował na szkolenia łącznie 1177,5 zł, w tym kolejno w latach: 2017 – 87,50 zł, 2018 – 1090 zł, natomiast w pierwszej połowie 2019 r. nie poniósł z tego tytułu wydatków²⁵.

(akta kontroli str. 350-351, 377-378, 397-398)

W ramach podnoszenia kwalifikacji pracowników Ośrodka kontrola objęła szkolenia przeprowadzone w 2018 r. Ogółem pracownicy uczestniczyli w 10 szkoleniach (w tym dwóch płatnych i ośmiu bezpłatnych). Kierownik Ośrodka, psychoterapeutka i psycholog uczestniczyły w trzech szkoleniach, natomiast pracownik socjalny w jednym szkoleniu. Przykładem szkolenia płatnego było seminarium „Szansa na zmianę – jak pracować z osobami stosującymi przemoc w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” (trwające 8 godzin), w którym uczestniczyła kierownik Ośrodka, natomiast przykładem szkolenia bezpłatnego było szkolenie „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wobec dziecka oraz wdrożenie procedury Niebieskie Karty w oświacie” (szkolenie jednodniowe), w którym uczestniczyła psychoterapeutka zatrudniona w ośrodku.

Kierownik POIK zapewniła szkolenia tylko dla etatowych pracowników. W wyjaśnieniach Kierownik podała, że „specjaliści uczestniczą w szkoleniach, konferencjach podnoszących ich kompetencje”. Dyplomy i certyfikaty ze szkoleń, w których brali udział pracownicy ośrodka znajdowały się w aktach osobowych pracowników. W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

(akta kontroli str., 216-224, 610-612)

Psychoterapeutki nie miały regularnych superwizji, a jedynie omawiały „trudniejsze przypadki” w przerwach pomiędzy wizytami. Nie ma ustalonych stałych, określonych terminów tych spotkań. Nie zostało to w żaden sposób sformalizowane w dokumentacji wewnętrznej Ośrodka. Superwizje odbyły się sporadycznie w 2016 i 2017 roku. Kierownik POIK podała, że *specjaliści POIK uczestniczą w superwizji, jej wymiar jest ograniczony ze względów finansowych (udział potwierdzony listą obecności)*. W 2016 roku odbyły się dwie superwizje a w 2017 trzy. Zdaniem NIK konsultacje superwizyjne winny być kontynuowane w kolejnych latach. W wyjaśnieniach dla NIK, kierownik POIK podała, że *„specjaliści spotykają się na bieżąco, w celu omówienia trudnych przypadków, ustalenia planów pomocy dla klientów, dzielenia się swoim doświadczeniem”*. Spotkania nie były dokumentowane. Zdaniem NIK tego typu spotkania, w szczególności dotyczące osób, w przypadku których została wszczęta procedura Niebieskiej Karty, powinny być dokumentowane w formie np. zwięzłych notatek służbowych choćby ze względu na ewentualne zmiany kadrowe na stanowiskach specjalistów zatrudnionych w Ośrodku, czy w przypadku konieczności przekazania dokumentacji organom ścigania lub sądom.

(akta kontroli str. 212-215, 457-470)

1.4. Finansowanie działalności Ośrodka

W poszczególnych latach badanego okresu na działalność POIK wydatkowano odpowiednio: w 2017 r. – 387,9 tys. zł, w 2018 r. – 377,4 tys. zł, I półrocze 2019 r. – 178,7 tys. zł.

(akta kontroli str. 265-266, 298-407)

Najwyższe wydatki we wszystkich latach przeznaczone były na wynagrodzenia pracowników. Na wynagrodzenia i ich pochodne (składki ZUS, Fundusz Pracy,

²⁵ Dane ze sprawozdań Ośrodka z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej (Rb-28S)

dotatkowe wynagrodzenie roczne) wydano odpowiednio: w 2017 r. - 75,5% ogółu wydatków, w 2018 r. - 79,5% i w I połowie 2019 r. – 52,9%.

Pozostałe wydatki POIK w poszczególnych latach przeznaczone były na opłaty związane z bieżącym utrzymaniem jednostki (opłaty za energię, wywóz nieczystości, zakup oleju opałowego). W 2017 r. Ośrodek otrzymał dodatkowe środki w wysokości 19 tys. zł, które zostały przeznaczone na doposażenie pomieszczeń, wymianę podłóg oraz zakup mebli do gabinetów specjalistów i pokoju do zajęć grupowych. Zakupiono również komputery oraz rampę podjazdową dla wózków inwalidzkich.

W zdecydowanej większości środki na działalności POIK pozyskiwał z Powiatu Wołomińskiego. Ponadto w roku 2018 otrzymał środki z dotacji Wojewody Mazowieckiego w kwocie 7 500,00 zł z przeznaczeniem na opracowanie i realizację programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Środki zostały wydatkowane w całości, przeznaczone zostały na prowadzenie zajęć dla uczestników programu, zakup materiałów biurowych, chemii gospodarczej, artykułów spożywczych oraz superwizje dla zespołu pracującego w ramach programu korekcyjno- edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie i druk materiałów informacyjnych.

(akta kontroli str. 265-297, 457-470)

Średni roczny koszt korzystania z pomocy POIK przez jedną osobę w kryzysie wyniósł odpowiednio: w 2017 r. – 520 zł, w 2018 r. – 430 zł, w I półroczu 2019 r. – 218 zł.

(akta kontroli str. 457-470)

1.5. Nadzór nad działalnością Ośrodka

W badanym okresie Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zielonce nie był kontrolowany przez służby Wojewody Mazowieckiego ani też przez Starostę Wołomińskiego bądź przez PCPR w Wołominie.

(akta kontroli str. 408-410, 416-422, 428-432)

W tym czasie skargi na działalność Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Zielonce nie wpłynęły do samej jednostki ani też do Wojewody Mazowieckiego bądź do Starosty Wołomińskiego.

(akta kontroli str. 411-427, 457-470)

1.6. Warunki lokalowe w POIK

Budynek Ośrodka znajduje się na terenie posesji Domu Pomocy Społecznej dla osób w podeszłym wieku. DPS i POIK są niezależnymi od siebie, całkowicie odrębnymi jednostkami organizacyjnymi Powiatu Wołomińskiego. W budynku POIK mieści się wyłącznie Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej. W ramach POIK funkcjonuje hostel z czterema miejscami dla osób potrzebujących oraz część biurowo-gabinetowa przeznaczona głównie na poradnictwo świadczone przez specjalistów.

POIK, w tym hostelu nie został dostosowany dla osób niepełnosprawnych (brak uchwyty w łazienkach). POIK dysponował składanym podjazdem, ułatwiającym wjazd osobom na wózkach inwalidzkich do części hostelowej oraz poradni. W hostelu znajdowały się zabawki dla dzieci.

W POIK były dwa gabinety przeznaczone do pracy z klientami (mniejszy – do konsultacji indywidualnej lub małżeńskiej oraz większy do pracy z rodzinami). W mniejszym gabinecie ściana (łącząca oba gabinety), wyłożona była gąbką

dźwiękoszczelną, w celu zwiększenia poczucia bezpieczeństwa i zapewnienia prywatności rozmów.

POIK dysponował salą do spotkań grupowych o powierzchni około 12 m², średnio w jednym spotkaniu mogło jednocześnie uczestniczyć 10 osób. W Ośrodku nie było pomieszczenia recepcyjnego. Miejsca całodobowego schronienia miały dostęp do zaplecza kuchennego i łazienki. Zapewniono też dostęp do pomieszczeń sanitarnych oraz pralki. Pralka znajdowała się poza terenem hostelu, w koedukacyjnej łazience dla interesantów w części gabinetowej Ośrodka.

W hostelu znajdowała się lodówka oraz szafki, w których można przechowywać żywność. Kuchnia wyposażona była również w kuchenkę elektryczną i piekarnik.

W regulaminie hostelu znajduje się zapis, że Ośrodek nie ponosi odpowiedzialności za rzeczy osobiste mieszkańców, dokumenty, rzeczy wartościowe. POIK nie posiadał sejfów, za cenne rzeczy odpowiadali sami mieszkańcy.

Klienci przebywający w hostelu POIK nie mieli dostępu do komputera i telefonu.

POIK został wyposażony w szafy zamykane na klucz, w których przechowywane były dokumenty kadrowe oraz dokumentacja dotycząca klientów. Teren całego kompleksu był monitorowany. Na bramie i furtce znajdował się domofon obsługiwany przez pracowników DPS. Od godziny 16⁰⁰ w dzień powszedni, w DPS przebywa pracownik ochrony (w soboty i niedziele całodobowo). POIK partycypuje w kosztach ochrony (nota księgowa wystawiana była co miesiąc przez DPS).

(akta kontroli str. 457-470, 483-486)

1.7. Upowszechnianie i popularyzowanie wiedzy na temat kryzysu i sposobów radzenia sobie

Ośrodek realizował zadania z zakresu upowszechniania i popularyzowania wiedzy na temat kryzysu i sposobów radzenia sobie z trudnymi sytuacjami. W szczególności informacje o oferowanych formach wsparcia, grafik pracy specjalistów, telefony do Ośrodka, adres e-mailowy znajdowały się na stronie internetowej POIK oraz na tablicach informacyjnych w części budynku Ośrodka mieszczącego gabinety specjalistów. Materiały informacyjne (ulotki, plakaty) przekazywane też były OPS-om z terenu Powiatu Wołomińskiego.

(akta kontroli str. 435,483-486, 874-881)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Jedna z osób współprowadzących w POIK oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, nie spełniała wymogów dotyczących ukończenia właściwych studiów kierunkowych oraz posiadania zaświadczenia o ukończeniu odpowiednich szkoleń w wymaganym wymiarze, co jest niezgodne z § 9 pkt 1 i 2 rozporządzenia.

OCENA CZĄSTKOWA

POIK zapewnił udzielanie pomocy specjalistycznej w formie porad jak również schronienie w prowadzonym przez Ośrodek hostelu. Specjaliści Ośrodka zatrudnieni w POIK, zarówno na podstawie umowy o pracę jak i umowy zlecenia posiadali odpowiednie wykształcenie kierunkowe i systematycznie uczestniczyli w szkoleniach podnoszących kompetencje. W roku 2018 POIK prawidłowo wydatkował środki z dotacji Wojewody Mazowieckiego z przeznaczeniem na opracowanie i realizację programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Ośrodek zabezpieczał wystarczające warunki lokalowe dla osób

korzystających z usług POIK, w szczególności przebywających w hostelu Ośrodka. Oferta POIK była upowszechniana na stronie internetowej jednostki, na tablicach informacyjnych oraz w postaci materiałów informacyjnych dostępnych w POIK jak również przekazywanych do OPS-ów z terenu Powiatu Wołomińskiego. NIK zwraca jednak uwagę na potrzebę dokumentowania roboczych spotkań specjalistów POIK mających na celu wymianę doświadczeń jak również kontynuowania konsultacji superwizyjnych dla pracowników, stosownie do możliwości finansowych Ośrodka. W badanym obszarze stwierdzono nieprawidłowość wymienioną powyżej.

OBSZAR   **2. Adekwatność pomocy udzielanej przez ośrodki interwencji kryzysowej osobom i rodzinom będącym w stanie kryzysu**

Opis stanu faktycznego

2.1. Formy pomocy osobom / rodzinom w kryzysie

Na formy wsparcia świadczonego osobom/rodzinom w kryzysie w POIK składało się schronienie w hostelu ponadto poradnictwo specjalistyczne: prawne, psychologiczne, psychoterapeutyczne, pedagogiczne, socjalne, warsztaty tematyczne, grupa wsparcia z elementami psychoedukacyjnymi, zajęcia korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

(akta kontroli str. 142-164, 264)

W poszczególnych latach badanego okresu w hostelu POIK przebywało odpowiednio: w 2017 r. - 19 osób (sześć kobiet i 13 dzieci), w 2018 r. - dziewięć osób (sześć kobiet i troje dzieci), w I półroczu 2019 r. - 12 osób (cztery kobiety i ośmioro dzieci).

Pomocą psychologiczną objęto: w 2017 r. - 84 osoby dorosłe (w tym dziewięć par) oraz 17 dzieci, w 2018 r. - 79 osób dorosłych (w tym pięć par) oraz 11 dzieci, w I półroczu 2019 r. - 34 osoby dorosłe oraz dwoje dzieci.

Pedagog objął pomocą: w 2017 r. - 28 osób dorosłych (w tym trzy pary) i dwoje dzieci, w 2018 r. - 15 osób dorosłych (w tym dwie pary) i jedno dziecko, w I półroczu 2019 r. - 28 osób dorosłych i dwoje dzieci.

Psychoterapią indywidualną objętych było: w 2017 r. - 22 osoby dorosłe (w tym trzy pary) i dwoje dzieci.

Psychoterapią rodzinną objętych było: w 2017 r. (od czerwca) - 18 rodzin. Dodatkowo psychoterapeuta rodzinny objął indywidualną pomocą 49 osób dorosłych (w tym 12 par) oraz pięcioro dzieci.; w 2018 r. - 18 rodzin. Dodatkowo psychoterapeuta rodzinny objął indywidualną pomocą 76 osób dorosłych (w tym 12 par); w I półroczu 2019 r. - psychoterapeuta rodzinny objął indywidualną pomocą 19 osób dorosłych oraz troje dzieci.

Prawnik udzielił porad prawnych: w 2017 r. - 36 osobom, w 2018 r. - 39 osobom, w I półroczu 2019 r. - 15 osobom.

Z mediacji POIK skorzystało: w 2017 r. i 2018 r. - po pięć rodzin, w I półroczu 2019 r. - trzy rodziny.

W I półroczu 2019 r. (od marca) psycholog dziecięcy objął pomocą 44 osoby dorosłe oraz 42 dzieci.

(akta kontroli str. 149-164, 264)

W listopadzie i grudniu 2017 r. prowadzone były zajęcia programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie. Do grudnia zakwalifikowano do programu dwóch mężczyzn. W 2018 r. program był kontynuowany. W trakcie całego

roku do programu zgłosiło się 19 osób (jedna kobieta i 18 mężczyzn), zakwalifikowanych zostało 11 osób, a ukończyły program dwie osoby.

(akta kontroli str. 149-164, 264)

W okresie od lutego do grudnia 2017 r. w POIK były kontynuowane spotkania w ramach grupy wsparcia z elementami psychoedukacyjnymi dla osób doświadczających przemocy w rodzinie. Spotkania prowadzone były przez pedagoga. W grupie wsparcia uczestniczyło 12 kobiet.

(akta kontroli str. 149-156, 176, 264, 457-470)

W trakcie 2017 roku w Ośrodku przeprowadzane były warsztaty tematyczne. I tak:

1. Warsztaty rozwoju osobistego „Rozwiń skrzydła” prowadzone przez psychologa oraz pracownika socjalnego. Odbywały się raz w tygodniu w okresie od 21.03.2017 r. do 16.05.2017 r. (łącznie siedem spotkań) – każdorazowo wzięło w nich udział od trzech do czterech uczestników.

2. Warsztaty „Jak stworzyć szczęśliwy, satysfakcjonujący związek” prowadzone przez psychoterapeutę. Odbywały się raz w tygodniu w okresie od 25.09.2017 r. do 24.10.2017 r. (łącznie pięć spotkań) – każdorazowo wzięło w nich udział od dwóch do trzech uczestników.

(akta kontroli str. 149-156, 176-186)

W trakcie 2018 r. w POIK realizowane były warsztaty z asertywności prowadzone przez pracownika socjalnego. Odbywały się raz w tygodniu w okresie od 6.03.2018 r. do 17.04.2018 r. (łącznie pięć spotkań) – każdorazowo wzięło w nich udział od dwóch do pięciu uczestników.

Ponadto, w Ośrodku zostały przeprowadzone warsztaty „Samouszkodzenia oraz inne zachowania autodestrukcyjne u dzieci i młodzieży” prowadzone przez psychoterapeutę. Zajęcia adresowane były do pracowników oświaty, głównie psychologów i pedagogów szkolnych. Odbyły się dwie jednodniowe edycje: 27.11.2018 r. dla dziesięciu uczestników oraz 19.12.2018 r. dla dziewięciu uczestników.

(akta kontroli str. 157-164, 176, 187-211)

Na przestrzeni lat objętych kontrolą zostały zwiększone etaty dla psychologa oraz został zatrudniony psycholog dziecięcy (od marca 2019 r.). Decyzje te zostały podjęte w związku z rosnącym zainteresowaniem ofertą pomocową. Forma pomocy, która obecnie nie jest realizowana, to grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, gdyż mimo informacji przekazywanej bezpośrednio do klientów, OPS-ów, sądu, brak jest chętnych do uczestniczenia w takiej grupie.

(akta kontroli str. 457-470)

Najbardziej preferowaną formą pomocy są konsultacje indywidualne ze specjalistami (psychologiem, psychologiem dziecięcym, prawnikiem) oraz psychoterapia indywidualna i rodzinna. Istnieje duża potrzeba wśród klientów dotycząca konsultacji psychiatrycznej. Do zakończenia kontroli nie udało się pozyskać lekarza psychiatry, głównie z powodów finansowych. Na terenie powiatu istnieje Mazowiecki Szpital Psychiatryczny „Drewnica” przy którym funkcjonuje Przychodnia Zdrowia Psychicznego i tam głównie kierowani są klienci wymagający pomocy psychiatrycznej. POIK nie posiada ofert adresowanej do dzieci (poza psychologiem dziecięcym), np. zajęć socjoterapeutycznych, przede wszystkim z powodu ograniczeń lokalowych.

(akta kontroli str. 457-470)

Główne przyczyny zgłaszania się klientów po pomoc do specjalistów, to: różnego rodzaju konflikty, w tym małżeńskie, okolorozwodowe, trudności życiowe, wsparcie

w sytuacji żaloby, bezradności, trudności szkolne i wychowawcze, przemoc w rodzinie.

(akta kontroli str. 457-470)

2.2. Próba badawcza:

Szczegółową analizą objęto dokumentację 31 losowo wybranych osób, które korzystały ze wsparcia Ośrodka: przebywały w hostelu POIK (14 osób), objęte były opieką specjalistów (13 osób), uczestniczyły w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy (4 osoby).

Próba 14 spraw osób, które otrzymały schronienie w hostelu, dotyczyła wyłącznie kobiet, spośród których 12 przebywało w hostelu wraz z dziećmi (od jednego do czworga dzieci). Długość pobytu wahała się od trzech do 55 dni. W dziewięciu przypadkach przyczyną pobytu była przemoc ze strony bliskiej osoby (w siedmiu przypadkach męża lub partnera, po jednym ze strony matki partnera bądź ojczyma), w pozostałych trzech przypadkach niespodziewane wypowiedzenie wynajmowanego przez klientkę mieszkania lub w dwóch przypadkach dochodzenie prowadzone przez Policję. Dwie z klientek hostelu były cudzoziemkami nie posiadającymi polskiego obywatelstwa.

W dokumentacji sprawy w każdym przypadku znajdowała się wypełniona karta przyjęcia do hostelu, zawierająca: dane osoby, informacje o ścieżce zawodowej, stanie zdrowia, o dzieciach, informacje dotyczące męża/partnera klientki, informacje dodatkowe (założenie Niebieskiej Karty, ustanowienie kuratora), powód umieszczenia w hostelu, potrzeby zgłaszane przez klientkę, oświadczenie klientki potwierdzające wiarygodność danych, opis działań podjętych przez pracowników POIK w Zielonce. Poza tym w teczce znajdowało się oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych, oświadczenie o zapoznaniu się z regulaminem hostelu oraz oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się badaniu alkometrem. Dokumentacja zawierała wzmiankę o terminie do którego może dana osoba przebywać w hostelu. Klientka mogła zwrócić się z pisemną prośbą o przedłużenie pobytu w Ośrodku. W takim przypadku Kierownik POIK umieszczała na piśmie odrębną adnotację o wyrażeniu zgody na dalszy pobyt.

Na zakończenie pobytu osoby składały pisemne oświadczenie o opuszczeniu hostelu i wskazywały miejsce gdzie będą przebywać (za wyjątkiem dwóch przypadków klientek będących cudzoziemkami, które takiego oświadczenia nie złożyły z powodu bariery językowej, przy czym jedna z nich wróciła do kraju pochodzenia, druga natomiast wyprowadziła się do Domu Samotnej Matki w Zielonce). Ponadto, pracownik Ośrodka wypełniał każdorazowo formularz opuszczenia hostelu przez osobę mieszkającą.

Poza schronieniem osoby przebywające otrzymywały pomoc ze strony specjalistów POIK (psychologa, psychoterapeuty, pedagoga, pracownika socjalnego), w określonych przypadkach także konsultacje prawnika. Niekiedy zakres pomocy był ograniczony ze względu na trudności komunikacyjne (dotyczyło pobytu cudzoziemek), częste absencje niektórych klientek lub krótki okres pobytu.

Ośrodek w miarę potrzeby informował inne instytucje pomocowe takie jak właściwy OPS (dziewięć przypadków) bądź Szkoła (jeden przypadek), a w poważniejszych sprawach także Policję (cztery przypadki), Sąd Rejonowy (jeden przypadek) oraz właściwy Zespół Interdyscyplinarny (trzy przypadki) o przyjęciu klientki do hostelu lub o jego opuszczeniu, prosząc o objęcie danej osoby pomocą w ramach posiadanych kompetencji.

W jednym przypadku pracownicy Ośrodka wszczęli wobec rodziny procedurę Niebieskiej Karty.

(akta kontroli str. 487-547, 670-766)

Spośród 31 spraw, zbadano także 13 kart klientów korzystających z pomocy ośrodka interwencji kryzysowej, w zakresie pomocy udzielonej przez psychologa, pedagoga lub psychoterapeuty. W przypadku skorzystania z tego typu wsparcia klienci najczęściej kontaktowali się telefonicznie z POIK w celu umówienia się na konsultację. Nieliczni trafiali do ośrodka osobiście. Nie była rejestrowana data pierwszego zgłoszenia telefonicznego. Dokumentację klientów dotyczącą tego typu interwencji nazwano odpowiednio: karta klienta, karta klientów - konsultacje dla par, karta klientów - konsultacja rodzinna. Za datę rozpoczęcia (wpisywaną na karcie) uznawano datę pierwszej wizyty. Po rozmowie telefonicznej i wstępnym rozeznaniu sytuacji wyznaczany był termin dla klienta (w zależności od pilności problemu i wolnych miejsc) i wpisywany do zeszytu (terminarza spotkań) wyznaczonego specjalisty. Sposób prowadzenia dokumentacji w przypadku 13 kart był zbliżony. Klienci wypełniali pierwszą stronę, która później była uzupełniana także przez specjalistę z POIK - np. w rubryce dotyczącej zalecanej formy pomocy. Kolejne strony zawierały opisy z sesji ze specjalistą (opisanym przebiegiem wizyt).

Klienci zwracali się o pomoc najczęściej z następujących powodów: konfliktów, przemocy w rodzinie, często współtowarzyszącym im problemów uzależnienia i współuzależnienia, kryzysu po trudnym wydarzeniu, problemów wychowawczych z dziećmi, trudną sytuacją rodzinną i szkolną, depresją czy obniżeniem nastroju, trudnościami w radzeniu sobie z emocjami – problemy te często łączyły się w przypadku jednego klienta. W analizowanych kartach klientów ze względu na podany w pierwszym dniu konsultacji powód zgłoszenia można problemy pogrupować w następujący sposób: konflikt i przemoc w rodzinie – sześć przypadków, problemy psychologiczne (depresja, lęki i inne zaburzenia) – pięć przypadków, problemy wychowawcze – jeden przypadek, nieumiejętność radzenia sobie z emocjami – jeden przypadek. Diagnozy miały charakter zindywidualizowany i czas trwania terapii był uzależniony od złożoności problemów, z którymi zgłaszali się klienci do POIK. Spośród zbadanej dokumentacji najkrótsza interwencja trwała 2 spotkania, a najdłuższa terapia 45 spotkań. Najczęściej udzielano kilku (do trzech spotkań – dwa przypadki, do 10 spotkań – trzy przypadki), kilkunastu (cztery przypadki) lub dla klientów wymagających dłuższej terapii - od 20 do około 45 sesji (cztery przypadki). W 13 analizowanych przypadkach nie realizowano interwencji w trybie ratunkowym. W jednym przypadku zalecono klientce pilną konsultację na oddziale psychiatrycznym (po pobycie w szpitalu, klientka powróciła na terapię do POIK). W kilku sprawach zalecono klientom skorzystanie z dodatkowych form pomocy oferowanych przez POIK – często to były porady prawnika (np. dla ojca samotnie wychowującego dzieci lub w sprawach dotyczących przemocy) lub konsultacje z innym specjalistą (np. konsultacje pedagoga dla matki dziecka, które przechodziło terapię w POIK). W jednym przypadku zgłosiła się para na terapię dla par i po pierwszym konsultacyjnym spotkaniu klientce zalecono udział w terapii indywidualnej, natomiast klientowi zalecono udział w programie dla sprawców przemocy w rodzinie.

(akta kontroli str. 791-873)

W sześciu spośród 13 analizowanych kart sprawy miały związek z przemocą domową, część klientów trafiła do Ośrodka w związku z założeniem Niebieskiej Karty w rodzinie (4 przypadki). Jednej z klientek, z grupy osób doświadczających przemocy, ze względu na sytuację w domu, zostało zaproponowane schronienie w POIK lub Domu samotnej matki, jednak klientka nie skorzystała z propozycji i postanowiła czekać na mieszkanie komunalne, które otrzymała z zasobów mieszkaniowych gminy Zielonka.

W przypadku tych osób nie było konieczności, aby zaspokojono ich podstawowe potrzeby bytowe / socjalne (napoje, jedzenie, odpowiednie ubrania, środki czystości, higieny) czy też podstawową pomoc medyczną, nie wzywano też policji, pogotowia ratunkowego, lub straży pożarnej. W trakcie spotkań terapeutycznych na bieżąco zwracano uwagę na zapewnienie bezpieczeństwa.

Określano najpilniejsze działania do podjęcia po zapewnieniu pomocy doraźnej, jednak nie jest to wyraźnie sformalizowane w kartach klientów. W części opisów kart, odnotowano, że stawiano cele. W każdym przypadku uzyskano, w miarę możliwości w najkrótszym czasie, informacje o problemie wywołującym kryzys. Starano się zidentyfikować problemy, specjalista POIK każdorazowo współpracował z osobą/osobami w kryzysie.

(akta kontroli str. 791-873)

Próba czterech spraw osób które uczestniczyły w programie korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy dotyczyła wyłącznie mężczyzn. Długość uczestnictwa wahała się od 161 do 308 dni. Trzech sprawców przemocy ukończyło program, jeden zrezygnował w trakcie jego trwania.

W dokumentacji sprawy w każdym przypadku znajdowała się: Kwestionariusz: Historia przemocy na który składały się dane informacyjne, opis szczegółowych zachowań przemocowych; Plan bezpieczeństwa opracowany wspólnie ze sprawcą, Kontrakt zawarty ze sprawcą przemocy; Kryteria oceny kwalifikacyjnej do zwolnienia z programu (np. obecność, trzeźwość, świadomość procesu, otwarcie się, delikatny sposób wyrażania się, odpowiedzialność w sprawach finansowych) w skali od 0 do 5 sporządzane na zakończenie programu.

(akta kontroli str. 767-790)

Osoby korzystające z usług Ośrodka, w przeprowadzonym badaniu ankietowym²⁶, bardzo wysoko oceniały jego działalność i jakość świadczonych usług. Zdaniem klientów Ośrodka specjaliści w ośrodku interwencji kryzysowej właściwie dokonali analizy ich sytuacji i właściwie określali potrzeby w zakresie pomocy (82% odpowiedzi zdecydowanie tak i 18% tak)²⁷. Klienci wskazali, że dzięki otrzymanej pomocy zaczęli lepiej sobie radzić ze zgłoszonymi do ośrodka problemami (82% i 18%) oraz że otrzymana pomoc była wystarczająca (70% i 30%). W zdecydowanej większości przypadków polepszyło się ogólne samopoczucie osób korzystających z pomocy Ośrodka (82% i 18%), natomiast zaistniały kryzys udało się rozwiązać w mniejszym stopniu (53% i 41%). Ankietowani uznali, że otrzymana pomoc była profesjonalna (82% i 18%) i zdecydowanie byli zadowoleni ze sposobu w jaki pracownicy Ośrodka zajęli się ich problemem (94% i 6%). Również wysoki był odsetek klientów, którzy w razie potrzeby, ponownie skorzystaliby z pomocy ośrodka (94% i 6%). Trzech ankietowanych wskazało na konieczność zatrudnienia w Ośrodku psychiatry, natomiast jeden zaproponował, że terapie/zajęcia mogłyby być również prowadzone w soboty lub niedziele.

(akta kontroli str. 664-669)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Ośrodek zapewniał osobom/rodzinom w kryzysie schronienie w hostelu jak również specjalistyczne poradnictwo: prawne, psychologiczne, psychoterapeutyczne,

²⁶ Ankiety skierowano do 33 osób. Uzyskano 17 odpowiedzi.

²⁷ Odpowiedzi ankietowanych „nie”, „raczej nie” nie występowały wcale, natomiast odpowiedzi „trudno powiedzieć” stanowiły niewielki odsetek, dlatego nie uwzględniono ich w opisie.

pedagogiczne. W ramach poszerzania oferty dostępnych form pomocy z początkiem 2019 r. w POIK został zatrudniony psycholog dziecięcy. W badanej próbie 14 osób które otrzymały schronienie w Ośrodku znajdowały się dokumenty istotne z punktu widzenia pobytu osób w hostelu POIK, zgodne z opracowanymi w POIK wzorami dokumentacji. Działalność POIK i jakość świadczonych usług została wysoko oceniona w badaniu ankietowym przeprowadzonym wśród osób korzystających z usług Ośrodka.

OBSZAR

3. Ewaluacja jakości udzielanego wsparcia

Opis stanu faktycznego

POIK nie posiadał uregulowań wewnętrznych dotyczących monitoringu i oceny udzielonej pomocy ani też nie prowadził działań monitorujących

Ośrodek nie posiadał też uregulowań wewnętrznych dotyczących ewaluacji jakości udzielanej pomocy ani też nie dokonywał takiej ewaluacji.

(akta kontroli str. 457-470)

POIK posiada informacje dotyczące niektórych klientów korzystających ze wsparcia specjalistów lub hostelu. Informacje pozyskiwane były drogą nieformalną od rodzin oraz przedstawicieli innych służb pomocowych.

(akta kontroli str. 457-470)

Próba badawcza 14 spraw dotyczących schronienia w hostelu Ośrodka potwierdziła, że w 12 przypadkach w teczce danej osoby znajdowało się jej pisemne, odręczne oświadczenie ze wskazaniem miejsca, w którym osoba będzie przebywać po opuszczeniu hostelu. W przypadku 2 klientek będących cudzoziemkami, takiego oświadczenia nie złożono z powodu problemów komunikacyjnych.

(akta kontroli str. 670-766)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

POIK realizując zadania z zakresu interwencji kryzysowej nie prowadził działań monitorujących ani też nie dokonywał ewaluacji jakości udzielanej pomocy. Jednakże Ośrodek posiadał informacje dotyczące dalszych losów części osób korzystających ze wsparcia POIK, pozyskiwane drogą nieformalną. W teczkach osób opuszczających hostel znajdowały się pisemne oświadczenia ze wskazaniem miejsca, w którym osoba będzie przebywać po opuszczeniu hostelu.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wniosek:

Uwagi

1. W ocenie NIK wskazane jest aby spotkania specjalistów POIK, służące wymianie doświadczeń, w szczególności dotyczące osób, w przypadku których została wszczęta procedura Niebieskiej Karty, były dokumentowane w formie np. zwięzłych notatek służbowych ze względu na ewentualne zmiany kadrowe na stanowiskach specjalistów zatrudnionych w Ośrodku i potrzebę zachowania ciągłości prowadzonej dokumentacji lub w przypadku konieczności przekazania dokumentacji organom ścigania lub sądom.

2. NIK zauważa potrzebę kontynuowania konsultacji superwizyjnych dla pracowników POIK w miarę możliwości finansowych Ośrodka.

Wnioski

Zapewnienie, aby osoba współprowadząca w POIK oddziaływania korekcyjno-
edukacyjne wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, spełniała wymogi
dotyczące ukończenia właściwych studiów kierunkowych oraz posiadania
zaświadczenia o ukończeniu odpowiednich szkoleń w wymaganym wymiarze,
zgodnie z § 9 pkt 1 i 2 rozporządzenia.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla
kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje
prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia
pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się
do dyrektora Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Najwyższej Izby
Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie
przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w
sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli,
w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie
wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych
działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin
przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu
zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 10 stycznia 2020 r.

Kontrolerzy
Marcin Grabowski

Specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Pracy,
Spraw Społecznych i Rodziny

p.o. Dyrektor
DYREKTOR
Jacek Szczelbiński,
Departament Pracy,
Spraw Społecznych i Rodziny
z up.

.....
Elżbieta Maluszczyńska
p.o. Wicedyrektor

podpis

Ewa Przywara
Starszy inspektor kontroli państwowej

.....
podpis

